

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY – školní rok 2025/2026

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento Preventivní program školy	Základní škola, Praha 13, Klausova 2450 Klausova 2450/2 155 00, Praha 5 - Stodůlky
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Petr Neuvirt
Telefon na ředitele	604 789 072
E-mail na ředitele	reditel@klausovazs.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Michaela Hroníková		
Telefon	606 545 787		
E-mail	hronikova@klausovazs.cz		
Specializační studium	Ano		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Diana Bubníková		
Telefon	235 513 694		
E-mail	bubnikova@klausovazs.cz		
Specializační studium	Ano		

Jméno školního psychologa	Mgr. Radka Šuláková		
Telefon	235 513 694		
E-mail	psycholog@klausovazs.cz		

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I. stupeň	16	364	20
ZŠ - II. stupeň	11	223	28
Víceleté gymnázium	0	0	0
4leté gymnázium	0	0	0
SŠ – ostatní	0	0	0
Celkem	27	587	48

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Základní škola v Praze 13, Klausova 2450 je plně organizovaná škola sídlištního typu nacházející se na okraji Prokopského a Dalejského údolí v lokalitě Velká Ohrada. Naši školu navštěvuje celkem 587 studentů. Školní budova byla navržena pro větší počet studentů, takže za aktuálního stavu žáků jsme de facto dosáhli maximální kapacity budovy. Kromě tradičních učeben a tříd jsou zde specializované pracovny se specifickým zaměřením a vybavením. Pro výuku přírodovědných předmětů využíváme učebnu přírodních věd, fyziky a chemie, dále venkovní učebnu přírodních věd a laboratoř chemie. Pro výuku humanitních předmětů zde disponujeme specializovanými učebnami českého jazyka, matematiky, zeměpisu, hudební výchovy a učebnou pro cizí jazyky. Hojně pracujeme v několika počítačových učebnách a v multimediální učebně. Odborné předměty se učí ve školní kuchyňce, v místnosti pro pěstitelské práce, v učebně výtvarné výchovy, v učebně robotiky a v odborné dílně. Pro aktivity týkající se výuky i pro volný čas jsou k dispozici školní hřiště, dvě tělocvičny, fitness, kinosál a školní knihovna a studovna. Součástí školní budovy je rovněž jídelna s kapacitou přibližně 150 míst. Na relaxaci mohou studenti během pauzy využít celkem 3 zóny: jednu na I. stupni se čtenářským koutem a dvě na II. stupni s kobercem, pytli na sezení/ležení, stolním tenisem a rovněž se čtenářským koutkem.

Složení studentů školy je docela rozmanité. Do školy převážně chodí žáci ze sídliště, a také částečně žáci, kteří dojíždějí z blízkého okolí. Podobně jako je pestrá sociální struktura obyvatel sídliště Velká Ohrada a okolních nových obytných staveb, tak je pestrá i skladba našeho žactva. Školu navštěvují také žáci z různých sociálních podmínek. Náročná sociální situace rodin (jak úplných, tak neúplných) se zatím pouze okrajově projevuje zejména na počtu dětí, které se nemohou zúčastnit například škol v přírodě, výletů s exkurzemi, lyžařských výcviků nebo jiných akcí organizovaných naší školou. Rodiče nedostatečně podporují své děti v plnění domácích úkolů a procvičování probrané látky, tedy v zájmu o školu. V těchto situacích dětem rovněž schází požadované školní vybavení a opomíjení se projevuje i v péči o základní dovednosti spojené především s projevy slušného chování. Podobné chování však můžeme zaznamenat i u dětí z dobře zabezpečených rodin, kde jsou rodiče velmi pracovně zaneprázdnění a dětem neposkytují adekvátní a důsledné vedení (nejen ve vztahu ke škole).

V tomto školním roce navštěvuje naši školu dohromady 145 žáků s odlišným mateřským jazykem, kteří se postupně s většími či menšími problémy začleňují do kolektivu tříd. Nejvíce jsou zastoupeny národnosti ukrajinská, slovenská a ruská. Tyto žáky najdeme v současnosti v každé třídě jak na I., tak na II. stupni. Všichni žáci s OMJ jsou evidováni třídními učiteli.

V minulých letech jsme zaznamenali vzrůstající počet žáků, který se týká prvních tříd a obecně prvního stupně. Na druhém stupni pravidelně ubývají žáci, kteří odcházejí na víceletá gymnázia nebo na jinou školu. I přes tento trend ale postupně počet tříd narůstá.

Ve škole se nenacházejí konkrétní riziková místa, kde bychom mohli pozorovat častěji projevy rizikového chování. Fenomén agresivního chování, které se projevovalo ničením školního majetku, jsme snížili zavedením relaxačních zón se stolním tenisem, aby zejména chlapci z II. stupně, kteří potřebují ventilovat svůj vnitřní neklid, měli možnost se „vybít“ bez poškození školního vybavení.

Školní řád jasně popisuje práva a povinnosti žáků včetně sankcí a výchovných opatření, která při porušení řádu následují. V případě, že někteří žáci opakovaně své povinnosti zanedbávají, nebo u nich shledáme známky jakéhokoliv rizikového chování, vždy se snažíme primárně situaci řešit v součinnosti s rodinou, která je o rizikových projevech informována, a běžně zveme žáka spolu s jeho zákonnými zástupci na organizované výchovné komise. Zde je rizikové chování včetně navrhovaných postupů diskutováno za přítomnosti třídního učitele, vedení školy, výchovné poradkyně a případně i školní metodičky prevence.

Funkci školního metodika prevence od září roku 2019 vykonává Mgr. Michaela Hroníková, která absolvovala kurz specializačního studia pro ŠMP. Hlavní činností ŠMP na škole je zajišťování programů všeobecné primární prevence pro žáky I. a II. stupně, monitoring rizikového chování na škole a případná intervence v součinnosti se školským poradenským zařízením při PPP. Dále jsou to konzultace s učiteli a rodiči v případě podezření či odhalení jakéhokoliv projevu rizikového chování. ŠMP spolupracuje také s výchovnou poradkyní, se sociálním pedagogem, speciálním pedagogem, s

vedením školy, se kterými se za tímto účelem pravidelně schází na našem školním poradenském pracovišti.

Škola je vybavena základní literaturou (viz Příloha 1 – Literatura). K dispozici je učitelům také několik dvd s tématem prevence rizikového chování. Součástí nových webových stránek školy je stránka nazvaná *Výchovné poradenství a prevence* (www.klausovazs.cz/pro-zaky-i-rodice/vychovne-poradenstvi-a-prevence/). Zde rodiče našich žáků naleznou kontakt na VP, ŠMP, ŠP, SpecP, SocP a nově také koordinátora nadaných dětí a přehledný seznam spolupracujících organizací v oblasti prevence, kontaktů na ně a na další pracoviště, na která doporučujeme rodičům obracet se v případě různých projevů rizikového chování. Žáci na této stránce také najdou kontakty na svou podporu v rámci školy, ale také kontakty na Linku důvěry, odkaz na projekt "Nenech to být" apod. Na škole jsme také zavedli e-mailovou „schránku důvěry“ s adresou: vrba@klausovazs.cz, kde se můžou žáci s případnými problémy svěřit. Máme také plechovou schránku důvěry. Obě tyto schránky jsou pravidelně kontrolovány ŠMP a o jejich existenci jsou v 1. týdnu školy informováni všichni žáci I. i II. stupně. Emailová schránka důvěry je také k dohledání na webu školy. Pro ŠMP je u vchodu do kanceláře poradenského pracoviště umístěna nástěnka, obsahuje materiály, které upozorňují na různé problémy a rizikové situace, se kterými se děti a dospívající můžou ve svém životě potkat. Nástěnka také obsahuje důležité odkazy, čísla a emaily (DKC, Linka důvěry, školní mail) ke svěřením.

Ve škole se nejčastěji potýkáme s nevhodným chováním žáků vůči spolužákům občas hraničící se šikanou. Individuálně jsme v loňských letech také pracovali s žáky, kteří byli ohroženi rizikovým chováním jako je kouření a požívání alkoholických nápojů. V návaznosti na všechny zmíněné projevy se snažíme právě tato témata zapojit nebo akcentovat v plánování připravovaných programů pro třídy. Se žáky naší školy pracujeme hned v několika rovinách:

1) preventivně – při plnění našeho školní preventivního programu, a to těmito způsoby:

- práce třídních i netřídních učitelů, třídnické hodiny, společné projekty a akce školy, školy v přírodě, adaptační kurzy, výlety, kontakt s rodiči
- aktivity a materiály objednávané od externích organizací (Policie ČR, Městská policie Praha, O2 Chytrá škola, Proxima Sociale, Prev-centrum, Projekt Odyssea, Bezpečný internet, Dětské krizové centrum, atd.)

2) operativně – při jakémkoliv signálu nepodceňujeme situaci a snažíme se problémy a veškeré negativní projevy včas a účinně podchytit a pracovat s nimi (nejdříve v zásadě třídní učitelé, následně ŠMP, VP a v případě vážnější situace spolupracujeme s PPP nebo sociálním odborem MČ Praha 13). V oblasti prevence se zaměřujeme především na tyto oblasti:

- práce s třídními kolektivy, promotion, šikana
- bezpečný internet
- závislostní chování a rizikové sexuální chování

3. STANOVENÍ CÍLŮ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY

A) Dlouhodobé cíle působení v oblasti prevence sociálně patologických jevů jsou:

- *zajistit bezpečné klima školy*
- *posílit duševní odolnost dětí i učitelů vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům*
- *podpořit přiměřené sociálně-psychologické dovednosti žáků*
- *nabídnout zdravé způsoby trávení volného času a podpora odmítavého postoje k návykovým látkám a obecně k rizikovému chování*
- *předat žákům návod na zdravé a konstruktivní způsoby řešení problémů*
- *probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)*
- *posílit sebedůvěru a schopnost vytváření kladných životních postojů*
- *osvojení si zdravého životního stylu*
- *zvýšit informovanost žáků v oblasti poradenských služeb*
- *akceptování a správná tolerance vůči nedostatkům druhých lidí*

B) Krátkodobé cíle

I. Cíl určený pro pedagogy a ŠMP:

- *zajistit pro pedagogy vzdělávací seminář zaměřený na promotion a prevenci u dětí z prvního stupně*
- *týmově spolupracovat, sdílet informace a důsledně pečovat o klima ve sborovně*
- *revidovat koncepci dlouhodobých programů a spolupráce nastavenou Preventivním programem školy v předchozím školním roce*
- *řešit financování aktivit a dlouhodobých programů Preventivního programu školy*
- *nákup literatury z oblasti prevence*
- *registrace do on-line systému výkaznictví SEPA www.preventivni-aktivita.cz*

II. Cíl určený rodičům žáků:

- *zařazení přednášky – besedy na určité téma (pracovat na vytvoření tradice besed pořádaných pro rodiče)*
- *zapojit rodiče do akcí a aktivit pořádaných školou (Školičky pro budoucí prvňáčky, Cyklojízda, Den otevřených dveří, Jarmark, Uklidme si školu a další.)*
- *zajistit konzultační hodiny Školního poradenského pracoviště pro rodiče i žáky: Výchovná poradkyně Mgr. D. Bubníková: na základě předchozí emailové domluvy ve čtvrtek 15:00 – 15:45, školní metodička prevence Mgr. Michaela Hroníková: po předchozí emailové domluvě, školní psycholog Mgr. Radka Šuláková: po předchozí emailové domluvě v pondělí 14:00 – 14:45, speciální pedagog Mgr. Eva Švastalová po předchozí emailové domluvě v úterý 15:00 – 16:30.*

III. Cíl určený žákům I. stupně:

Cíl:	Zaměření všeobecné primární prevence na promotion - školení pedagogů a zapojení programu Kočičí zahrada do výuky (pravidelně 2. třída) – prevence šikany
Ukazatele dosažení cíle:	<i>V rámci hodin čtení pedagogové pracují s příběhy programu Kočičí zahrada a využívají Metodiku pro učitele.</i>
Zdůvodnění cíle:	<i>Všichni žáci na prvním stupni projdou tímto projektem, který podpoří jejich základní sociální dovednosti s akcentem na rozvoj mezilidských vztahů, posilování soudržnosti třídy, budování pocitu sounáležitosti mezi spolužáky, vytváření zdravého klimatu ve třídě. Žáci se také učí projevit své názory, pocity a zážitky. Tento program vnímáme jako důležitý pro oblast promotion, na kterém budeme stavět v naplňování dlouhodobých cílů, a to především s důrazem na zajištění bezpečného klimatu školy.</i>
Návaznost na dlouhodobé cíle:	<i>Ano. Koresponduje s dlouhodobými cíli:</i> • <i>zajistit bezpečné klima školy</i> • <i>předat žákům návod na zdravé a konstruktivní způsoby řešení problémů</i> • <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života</i> • <i>podpořit přiměřené sociálně-psychologické dovednosti žáků</i>

IV. Cíl určený žákům II. stupně:

Cíl:	Zaměření výuky předmětu <i>Výchova ke zdraví</i> v 6. ročníku na témata: <i>zdravý životní styl + prevence zneužívání návykových látek</i>.
Ukazatele dosažení cíle:	<i>V rámci hodin VKZ žáci projdou celým programem Unplugged, ke kterému využívají pracovní sešity a vyučující Metodiku pro učitele.</i>
Zdůvodnění cíle:	<i>Podpořit u všech žáků 2. stupně (po absolvování předmětu VKZ v 6. ročníku) jejich vybavenost zdravými a odmítavými postoji k návykovým látkám; rozvíjet jejich osobnostní a sociální dovednosti.</i>
Návaznost na dlouhodobé cíle:	<i>Ano. Koresponduje s dlouhodobými cíli:</i> • <i>nabídnout zdravé způsoby trávení volného času a podpora odmítavého postoje k návykovým látkám a obecně k rizikovému chování</i> • <i>posílit duševní odolnost dětí vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům</i> • <i>podpořit přiměřené sociálně-psychologické dovednosti žáků</i> • <i>předat žákům návod na zdravé a konstruktivní způsoby řešení problémů</i> • <i>zvýšit informovanost žáků v oblasti poradenských služeb</i>

Cíl:	<i>Zařazení konceptně řešených třídnických hodin pro žáky 2. stupně zaměřené na prevenci rizikového chování (s tématy: závislostní chování, dospívání, hodnoty)</i>
Ukazatele dosažení cíle:	<i>V rámci třídnických hodin žáci projdou celým programem Třídnické hodiny aneb kuchařka na prevenci a vyučující využívají poznatky ze školení a metodiku pro učitele.</i>
Zdůvodnění cíle:	<i>Rozvíjet u žáků 2. stupně jejich osobnostní a sociální dovednosti, podpořit jejich vybavenost zdravými a odmítavými postoji k rizikovému chování a podpora v překonání náročných situací spojených s dospíváním nebo náročných životních situací obecně.</i>
Návaznost na dlouhodobé cíle:	<i>Ano. Koresponduje s dlouhodobými cíli:</i> • <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i> • <i>posílit duševní odolnost dětí vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům</i> • <i>podpořit přiměřené sociálně-psychologické dovednosti žáků</i> • <i>předat žákům návod na zdravé a konstruktivní způsoby řešení problémů</i>

Cíl:	<i>Tradiční pořádání adaptačních kurzů pro žáky 6. ročníků</i>
Ukazatele dosažení cíle:	<i>Realizace adaptačního kurzu v září nového školního roku a příprava adaptačního kurzu pro budoucí žáky 6. ročníku (v budoucnosti pak také získání finanční podpory na jeho realizaci).</i>
Zdůvodnění cíle:	<i>Podpořit zdravé a bezpečné klima v nově vzniklé třídě v 6. ročníku, pomoc žákům při přechodu z 1. na 2. stupeň, podpořit tvorbu vztahů třídy a nové třídní učitelky/učitele, nastavení pravidel ve třídě.</i>
Návaznost na dlouhodobé cíle:	<i>Ano. Koresponduje s dlouhodobými cíli:</i> • <i>zajistit bezpečné klima školy</i> • <i>předat žákům návod na zdravé a konstruktivní způsoby řešení problémů</i> • <i>podpořit přiměřené sociálně-psychologické dovednosti žáků</i>

V. Cíl určený žákům všech ročníků:

Cíl:	Fungování studentské samosprávy – školního parlamentu. <i>Schopnost sdělovat a komentovat příjemné i problematické jevy v životě školy.</i>
Ukazatele dosažení cíle:	<i>Školní parlament má pravidelné schůzky, které organizuje pověřený pedagogický pracovník. Každá třída má ve školním parlamentu dva své zástupce (chlapce a dívku).</i>
Zdůvodnění cíle:	<i>Každá třída se může prostřednictvím svého zástupce vyjadřovat k fungování školy a navrhopvat změny a žáci jsou přímo zapojeni do fungování školy. Škola má aktuální informace o potřebách i problémech svých žáků.</i>
Návaznost na dlouhodobé cíle:	<i>Ano. Koresponduje s dlouhodobými cíli:</i> • <i>předat žákům návod na zdravé a konstruktivní způsoby řešení problémů</i> • <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i> • <i>podpora přiměřených sociálně-psychologických dovedností žáků</i>

Cíl:	Zapojení prevence rizikového chování ve virtuálním prostoru <i>do hodin informatiky. Prevence kyberšikany</i>
Ukazatele dosažení cíle:	<i>Žáci znají nebezpečí, která na ně číhají na internetu. Dokážou se jim vyhnout nebo svým chováním minimalizují jejich dopady. Pravidelné zapojení do hodin a práce s metodikou z projektu O2 Chytrá škola.</i>
Zdůvodnění cíle:	<i>Při osvojování základních uživatelských dovedností při práci s počítačem žáci získávají také validní informace o hrozícím nebezpečí na internetu. Spolu s ovládáním počítače si osvojují základní principy bezpečného používání výpočetní techniky z hlediska zdravého životního stylu i z hlediska bezpečného chování ve virtuálním prostoru.</i>
Návaznost na dlouhodobé cíle:	<i>Ano. Koresponduje s dlouhodobými cíli:</i> • <i>nabídnout zdravé způsoby trávení volného času a podpora odmítavého postoje k rizikovému chování</i> • <i>podpořit přiměřené sociálně-psychologické dovednosti žáků</i> • <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i>

Cíl:	Zapojení žáků z rizikových skupin i žáků s nadáním do zájmových kroužků a projektů realizovaných v tomto roce
------	--

Ukazatele dosažení cíle:	<i>Pravidelná aktivita v těchto oblastech a skupinách:</i> • <i>Doučování pro žáky s odlišným mateřským jazykem (mimo Evropskou unii)</i> • <i>Doučování a příprava do školy pro žáky ohrožené neprospěchem (studenti z Přírodního gymnázia)</i> • <i>Nabídka kroužků organizovaných ve škole a podpora talentovaných žáků do kroužků rozvíjejících jejich nadání - Soví hrátky.</i> • <i>Práce na soutěžních projektech a soutěžích (výtvarných, hudebních, olympiádách v různých předmětech, apod.).</i>
Zdůvodnění cíle:	<i>Smysluplné trávení volného času pro všechny děti. Podpora nadaných žáků i prospěchově slabších dětí - rozvoj jejich schopností a podpora vnitřní motivovanosti.</i>
Návaznost na dlouhodobé cíle:	<i>Ano. Koresponduje s dlouhodobými cíli:</i> • <i>nabídnout zdravé způsoby trávení volného času a podpora odmítavého postoje obecně k rizikovému chování</i> • <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i>

Cíl:	Zajistit dostupnost informačních materiálů o rizikovém chování nebo krizových situacích dospívajících a informačních materiálů poradenských služeb + fungující emailová schránka důvěry vrba@klausovazs.cz a schránka důvěry u jídelny v přízemí naší školy. Průběžně aktualizovat stránku Školní poradenské pracoviště na webu školy (https://www.klausovazs.cz/pro-zaky-i-rodice/skolni-poradenske-pracoviste/)
Ukazatele dosažení cíle:	<i>Žáci ví, jakou cestou mohou kontaktovat školní poradenské služby a kde najít kontakt na Linku důvěry apod.</i>
Zdůvodnění cíle:	<i>V případě kritické situace v životě dítěte či dospívajícího musí ze strany školy dostat podporu nebo minimálně zde najde informaci, jak v takové situaci postupovat.</i>
Návaznost na dlouhodobé cíle:	<i>Ano. Koresponduje s dlouhodobými cíli:</i> • <i>zvýšit informovanost žáků v oblasti poradenských služeb</i> • <i>předat žákům návod na zdravé a konstruktivní způsoby řešení</i>

4. SKLADBA AKTIVIT PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

A) Pedagogové

- Školní poradenský tým a vedení (ŠMP, VP, psychologka, speciální pedagožka, ZŘŠ) se setkávají na pravidelných schůzkách.
- ŠMP se pravidelně účastní setkávání školních metodiků prevence (organizovaném školským poradenským zařízením při PPP Kuncova). O novinkách informuje vedení školy, kolegy a zapojuje je do své činnosti.
- Další vzdělávání pedagogického sboru v oblasti prevence

Název a odborné zaměření vzdělávání	„Kočíčí zahrada“
Stručná charakteristika	<i>Učitelé získají dovednosti, techniky a metodiku k práci s třídním kolektivem (1. - 3. tříd) v průběhu školního roku na prevenci rizikového chování. Lekce se zaměřují na tato témata: spolupráce, fair play, ztráty a úmrtí, zneužívání léků a jiných látek, vnímání odlišností atd.</i>
Realizátor/lektor	Magdaléna, o.p.s.
Počet proškolených pedagogů	2
Počet hodin	<i>14 vyučovacích hodin</i>
Termín konání	

B) Žáci

I. Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující
1. (1.i 2. pololetí)	PRVOUKA	ČLOVĚK A ZDRAVÍ ČLOVĚK A JEHO SVĚT	NEBEZPEČÍ KOUŘENÍ	Téma prolíná více hodin.	TU
2. (1.i 2. pololetí)	PRVOUKA, ČJ	ČLOVĚK A ZDRAVÍ ČLOVĚK A JEHO SVĚT	NEBEZPEČÍ ALKOHOLU MEZILIDSKÉ VZTAHY, KOMUNIKACE	Téma prolíná více hodin.	TU
3. (1.i 2. pololetí)	PRVOUKA	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ ČLOVĚK A JEHO SVĚT	NEBEZPEČÍ NÁVYK. LÁTEK	Téma prolíná více hodin.	TU
4. (1.i 2. pololetí)	PŘÍRODOVĚDA ČJ, TV	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ ČLOVĚK A JEHO SVĚT	MEZILIDSKÉ VZTAHY, ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL	Téma prolíná více hodin.	TU VYUČUJÍCÍ JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ
5. (1.i 2. pololetí)	PŘÍRODOVĚDA ČJ, TV, Inf	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ ČLOVĚK A JEHO SVĚT INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	MEZILIDSKÉ VZTAHY, ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL KOMUNIKACE A NOVÁ MÉDIA	Téma prolíná více hodin.	TU VYUČUJÍCÍ JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ
6. (1.i 2. pololetí)	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, Ov, Př ČJ, TV, Inf, Třídnické hodiny	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ČLOVĚK A SPOLEČNOST ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL, DROGOVÁ PROBLEMATIKA, MEZILIDSKÉ VZTAHY, KONFLIKTY A JEJICH ŘEŠENÍ, KOMUNIKACE, KOMUNIKACE A NOVÁ MÉDIA, ZODPOVĚDNOST	Téma prolíná více hodin.	TU VYUČUJÍCÍ JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ
7. (1.i 2. pololetí)	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, OV, Př, ČJ, TV, Třídnické hodiny	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE ČLOVĚK A SPOLEČNOST ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL, DROGOVÁ PROBLEMATIKA, MEZILIDSKÉ VZTAHY, KONFLIKTY A JEJICH ŘEŠENÍ KOMUNIKACE, ZODPOVĚDNOST	Téma prolíná více hodin.	TU VYUČUJÍCÍ JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ
8. (1.i 2. pololetí)	Př, Ch, ČJ, TV, Třídnické hodiny	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE ČLOVĚK A SPOLEČNOST ČLOVĚK A PŘÍRODA	PRÁVNÍ OCHRANA, PRÁVA A POVINNOSTI, PROBLEMATIKA NÁVYKOVÝCH LÁTEK,	Téma prolíná více hodin.	TU VYUČUJÍCÍ JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ

			MEZILIDSKÉ VZTAHY,		
9. (1.i 2. pololetí)	Př, Ch, ČJ, TV, Třídnické hodiny	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE ČLOVĚK A SPOLEČNOST ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZNEUŽÍVÁNÍ, PROBLEMATIKA NÁVYKOVÝCH LÁTEK, LIDSKÁ PRÁVA, ZDRAVÍ A JEHO OCHRANA, PRÁVNÍ SOUVISLOSTI	Téma prolíná více hodin.	TU VYUČUJÍCÍ JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ

Kromě výše zmíněných témat bývá do výuky zařazeno konkrétní téma na základě řešení aktuálních problémů.

II. Specifická prevence

V tabulce je zanesený plán rozvržení všech seminářů, besed a bloků primární prevence, které budou žáci absolvovat během tohoto školního roku. Témata, která nejsou obsažená v navrženém systému se budeme snažit implementovat do dalších aktivit a akcí školy, nebo je akcentovat v rámci výuky příslušných předmětů. Ke zdárné realizaci programů realizovaných specializovanými organizacemi (označeno zeleně) je nutná podpora z grantového systému pro prevenci MHMP, o kterou jsme požádali.

ročník	Počet hodin progra mu	téma	realizátor	Termín realizace
1.	1	Seznámení s policií, linky tísňového volání, základy dopravní výchovy, zásady bezpečného chování - nebezpečné nálezy	Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odd. prevence	17. 2. 2025
	1	Bezpečně v každém ročním období	Městská policie hl. m. Prahy	7. 1. 2025 21. 1. 2025
2.	1	Osobní bezpečí, nebezpečné nálezy	Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odd. prevence	18. 2. 2025
	1	Bezpečný kontakt se psy	Městská policie hl. m. Prahy	28. 2. 2025 7. 3. 2025

	1	Povinnosti chodce v silničním provozu	MP hl.m. Prahy, sk. BESIP	18. 3. 2025 19. 3. 2025
3.	1	Dopravní výchova, značky, základy bezpečnosti v provozu	Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odd. prevence	18. 2. 2025 19. 2. 2025
	1	Bezpečně v dětském kolektivu I.	Městská policie hl. m. Prahy	5. 3. 2025 7. 3. 2025
	1	Základy bezpečného chování v silničním provozu	MP hl.m. Prahy, sk. BESIP	19. 3. 2025
4.	2	Tísňové linky, správné oznámení události, operační střediska. Nebezpečné nálezy - zásady bezpečného chování při nálezu	Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odd. prevence	19. 2. 2025 20. 2. 2025
	2	Bezpečně v dětském kolektivu II.	Městská policie hl. m. Prahy	30. 1. 2025 28. 2. 2025 5. 3. 2025
	2	Povinnosti cyklisty v silničním provozu	MP hl.m. Prahy, sk. BESIP	20. 3. 2025 21. 3. 2025
5.	1	Úvod do závislostí	Městská policie, sk. SPJ	9. 10. 2025
6.	1	Násilí v dětských kolektivech	Městská policie, sk. SPJ	9. 10. 2025
	3 dny	Adaptační kurz	ŠMP + TU	10. - 12. 9. 2025

7.	1	Kriminalita dětí	Městská policie, sk. SPJ	10. 10. 2025
	2	Program První pomoc	MČ Praha 13	9. 10. 2025
	3 dny	Třídní tmeling	Invenio	15. - 17. 12. 2025
	2	Příšerky v hlavě	Integrační centrum Praha	21. 4. 2026
8.	1	Škodlivé závislosti	Městská policie, sk. SPJ	10. 10. 2025
	2	Příšerky v hlavě	Integrační centrum Praha	20. 4. 2026
9.	2	Základy právního vědomí I.	Městská policie, sk. SPJ	13. 10. 2025
	2	Příšerky v hlavě	Integrační centrum Praha	24. 4. 2026

Podrobný popis všech programů řazený dle realizátorů:

A) Odd. prevence Městské policie hl. m. Prahy

Název programu	Povinnosti chodce v silničním provozu
Typ programu	<i>Přednáška</i>
Stručná charakteristika programu	<i>Pravidla bezpečného pohybu na chodníku i při přecházení.</i>
Realizátor	BESIP / Odd. prevence Městské policie hl. m. Prahy
Cílová skupina	2. třída (2. A, 2. B, 2. C, 2. D)
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětná vazba třídního učitele</i>
Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

Název programu	Základy bezpečného chování v silničním provozu
Typ programu	<i>Přednáška</i>
Stručná charakteristika programu	<i>Pohyb chodců a cyklistů v silničním provozu, základní rozdělení dopravních značek + dopravní značky pro chodce a cyklisty.</i>
Realizátor	BESIP / Odd. prevence Městské policie hl. m. Prahy
Cílová skupina	3. třídy (3. A, 3. B, 3. C)
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětná vazba třídního učitele</i>
Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

Název programu	Povinnosti cyklisty v silničním provozu - dopravní hřiště
Typ programu	<i>Přednáška</i>

Stručná charakteristika programu	<i>Vybavení jízdního kola, cyklistická přilba, dopravní značky, jízda na pozemní komunikaci, povinnosti cyklisty v provozu na pozemní komunikaci.</i>
Realizátor	BESIP / Odd. prevence Městské policie hl. m. Prahy
Cílová skupina	4. třídy (4. A, 4. B, 4. C)
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování</i>
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětná vazba třídního učitele</i>
Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

Název programu	Základní pravidla pohybu na pozemních komunikacích - dopravní hřiště
Typ programu	<i>Přednáška</i>
Stručná charakteristika programu	<i>Bezpečné a ohleduplné chování cyklisty při samostatné jízdě na pozemní komunikaci, řešení dopravních situací.</i>
Realizátor	BESIP / Odd. prevence Městské policie hl. m. Prahy
Cílová skupina	5. třída (5. A, 5. B, 5. C)
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování</i>
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětná vazba třídního učitele</i>
Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

B) Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence

Název programu	Seznámení s policií, linky tísňového volání...
Typ programu	<i>Beseda</i>
Stručná charakteristika programu	
Realizátor	Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence
Cílová skupina	1. třída (1. A, B, C, D)
Počet žáků v programu	

Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO • upevnění znalostí čísel tísňových linek
Ukazatele úspěšnosti	Zpětnovazební rozhovor v rámci třídnické hodiny + zpětná vazba třídního učitele přítomného na programu
Termín	
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP

Název programu	Osobní bezpečí, nebezpečné nálezy
Typ programu	<i>Beseda</i>
Stručná charakteristika programu	
Realizátor	Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence
Cílová skupina	2. A, B, C
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO • zajistit bezpečné klima školy, • podpořit přiměřené sociálně-psych. dovednosti žáků • probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)
Ukazatele úspěšnosti	Zpětnovazební rozhovor v rámci třídnické hodiny + zpětná vazba třídního učitele přítomného na programu
Termín	
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP

Název programu	Dopravní výchova, značky...
Typ programu	<i>Beseda</i>
Stručná charakteristika programu	<i>Pravidla chování v dopravě, znalost dopravních značek</i>
Realizátor	Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence
Cílová skupina	3. A, B, C
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO • probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)

Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětnovazební rozhovor v rámci třídnické hodiny + zpětná vazba třídního učitele přítomného na programu</i>
Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

Název programu	Tísňové linky, správné oznámení události
Typ programu	<i>Beseda</i>
Stručná charakteristika programu	
Realizátor	Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence
Cílová skupina	4. A, B, C
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i>
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětnovazební rozhovor v rámci třídnické hodiny + zpětná vazba třídního učitele přítomného na programu</i>
Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

Název programu	Mezilidské vztahy a základy trestní odpovědnosti dětí a mládeže.
Typ programu	<i>Beseda</i>
Stručná charakteristika programu	<i>Vytvoření hodnotového žebříčku, uvědomění si práva na důstojnost, schopnost rozeznat projevy šikany, schopnost empatie, pojmy „osobní hrdost a sebeúcta, oběť, agresor“, právní minimum, nabídka řešení pro oběť i pro kolektiv.</i>
Realizátor	Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence
Cílová skupina	5. A, B, C
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i>
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětnovazební rozhovor v rámci třídnické hodiny + zpětná vazba třídního učitele přítomného na programu</i>

Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

Název programu	Tvoje cesta onlinem, kyberšikana
Typ programu	<i>Beseda</i>
Stručná charakteristika programu	
Realizátor	Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence
Cílová skupina	6. A, B,C
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i>
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětnovazební rozhovor v rámci třídnické hodiny + zpětná vazba třídního učitele přítomného na programu</i>
Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

Název programu	Tvoje cesta onlinem, kyberpodvody
Typ programu	<i>Beseda</i>
Stručná charakteristika programu	
Realizátor	Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence
Cílová skupina	7. A, B
Počet žáků v programu	40
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i>
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětnovazební rozhovor v rámci třídnické hodiny + zpětná vazba třídního učitele přítomného na programu</i>
Termín	2025
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

Název programu	Trestní odpovědnost, mladiství
----------------	---------------------------------------

Typ programu	<i>Beseda</i>
Stručná charakteristika programu	
Realizátor	Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence
Cílová skupina	8. A, B, C
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i>
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětnovazební rozhovor v rámci třídnické hodiny + zpětná vazba třídního učitele přítomného na programu</i>
Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

Název programu	Tvoje cesta načisto - problematika drog
Typ programu	<i>Beseda</i>
Stručná charakteristika programu	<i>Opakování obecných informací o problematice návykových látek. Návaznost drogové kriminality na další druhy kriminality – trestní zákoník, správní právo a zákon o soudnictví ve věcech mládeže. Trestněprávní odpovědnost mladistvých ve vztahu ke zneužívání OPL a eventuální postih v případě protizákonného jednání.</i>
Realizátor	Městská policie hl. m. Prahy, oddělení prevence
Cílová skupina	9. A, B
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● <i>probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku)</i>
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětnovazební rozhovor v rámci třídnické hodiny + zpětná vazba třídního učitele přítomného na programu</i>
Termín	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

C) Realizace AK vlastními silami

Název programu	Adaptační kurz
Typ programu	<i>Program PP s prvky selektivní prevence</i>

Realizátor	ŠMP a TU
Cílová skupina	6. třídy (6. A, B, C)
Počet žáků v programu	<i>žáků</i>
Počet hodin programu	<i>20 hodin přímé práce + 10 hodin další odborné práce</i>
Návaznost programu na cíle PPŠ	ANO ● <i>zajistit bezpečné klima školy</i> ● <i>podpořit přiměřené sociálně-psychologické dovednosti žáků</i> ● <i>předat žákům návod na zdravé a konstruktivní způsoby řešení problémů</i>
Ukazatele úspěšnosti	<i>Zpětná vazba třídního učitele</i>
Termín	10. - 12. 9. 2024
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková (ŠMP) a třídní učitelé</i>

C) Rodiče

Název programu	
Stručná charakteristika programu	
Realizátor	
Počet hodin programu	1
Termín konání	
Zodpovědná osoba	<i>Mgr. Michaela Hroníková, ŠMP</i>

5. EVALUACE

Evaluační tým v zastoupení: ŠMP (Mgr. Michaela Hroníková), VP (Mgr. Diana Bubníková) a ZŘŠ (Mgr. Marie Dvořáková) řešil cíle stanovené Primárním preventivním programem školy, dopady realizovaných programů, výsledky dotazníkového šetření třídních učitelů a rizikové chování, které škola v loňském školním roce odhalila.

A) Kvalitativní hodnocení

I. Stanovené krátkodobé cíle

Na základě zpětné vazby od žáků, učitelů i rodičů můžeme naplnění cílů stanovených pro loňský školní rok zhodnotit jako částečně úspěšné.

I. Cíl určený pro pedagogy a ŠMP:

- vytvořit tým úzce spolupracujících pedagogů na Preventivním programu školy
ANO – ŠMP, VP, ŠP, SP a zástupkyně ředitele školy se pravidelně setkávaly ke spolupráci na PPŠ
- vytvořit koncepci dlouhodobých programů a spolupráce
ANO – koncepce nastavena v PPŠ pro rok 2023/2024 byla vyhovující. Programy se uskutečnily dle plánu.
- řešit financování aktivit a dlouhodobých programů Preventivního programu školy
ANO – i letos bude podána žádost na MHMP o grant na prevenci.
- registrace do on-line systému výkaznictví www.preventivni-aktivity.cz
NE – registraci v online systému výkaznictví se nepodařilo dokončit z důvodů pracovní vytíženosti ŠMP.

II. Cíl určený rodičům žáků:

- zařazení přednášky – besedy na téma výchovy dítěte (vytvořit tradici besed pořádaných pro rodiče)
NE – v současné chvíli neplánujeme seminář (přednášku) pro rodiče.
- zapojit rodiče do akcí a aktivit pořádaných školou (Školičky pro budoucí prvňáčky, Cyklojízda, Den otevřených dveří, Otevřené hodiny, Uklidíme si školu apod.)
ANO – rodiče našich žáků v hojném počtu navštěvovali spolu se svými dětmi Školičky pro budoucí prvňáčky, vysoká účast byla na již tradičních akcích, např. Uklidíme si školu, cyklojízda ad.

III. Cíl určený žákům I. stupně:

- Zaměření všeobecné primární prevence na promotion - **proškolení pedagogů a zapojení programu Kočičí zahrada do výuky** (pravidelně 2. třída) – prevence šikany
NE – letos se tohoto programu nezúčastňujeme

IV. Cíl určený žákům II. stupně:

- Zaměření výuky předmětu **Výchova ke zdraví v 6. ročníku** na témata: **zdravý životní styl + drogová prevence – zapojení programu Unplugged do výuky.**
NE – letos nebudou žáci 6. ročníků do programu zapojeni

V. Cíl určený žákům všech ročníků:

- **Vznik studentské samosprávy – školního parlamentu.** Schopnost sdělovat a komentovat příjemné i problematické jevy v životě školy.
ANO – i ve školním roce 2025/2026 se školní parlament se zástupci 2. - 9. tříd pravidelně schází a pomáhá zajišťovat nejrůznější aktivity školy.
- **Zapojení prevence rizikového chování ve virtuálním prostoru** do hodin informatiky. Prevence kyberšikany
ANO – témata týkající se rizikového chování na internetu pravidelně zařazujeme do výuky a využíváme k tomu například metodické materiály na webových stránkách O2 Chytrá škola a další materiály.

- **Zapojit žáky z rizikových skupin i žáky s nadáním do zájmových kroužků a projektů realizujících se v tomto roce**

ANO – Žáci ohrožení neprospěchem nebo se vzdělávacími problémy byli i v tomto školním roce podpořeni doučováním, také probíhá skupinové, nebo individuální doučování, které zajišťují studenti Přírodního gymnázia. Pro žáky s odlišným mateřským jazykem (mimo Evropskou unii) bylo také zajištěno doučování v rámci projektu Společná adresa. Naši žáci mohli také vybírat z nabídky kroužků organizovaných učiteli školy i externími organizacemi. V průběhu celého školního roku nadaní žáci pracovali na výtvarných projektech, zúčastnili se mnohých soutěží a olympiád z různých předmětů. V novém školním roce budou probíhat aktivity na podporu nadaných a šikovných dětí pod záštitou koordinátorky nadaných dětí.

- **Zvýšit dostupnost informačních materiálů o rizikovém chování nebo krizových situacích dospívajících a informačních materiálů poradenských služeb + fungující e mailová schránka důvěry vrba@klausovazs.cz a schránky důvěry u jídelny v budově školy. Byl zprovozněn a informačně vybaven nově zřizovaný web školy o oblast prevence (pro žáky i rodiče)**

ANO – Informační „preventistická“ nástěnka s propagačními materiály je umístěna u vchodu do tělocvičen školy. Emailová schránka důvěry je funkční (ale nevyužívaná). Na stránkách na školním webu věnovaná prevenci funguje již několik let. Škola se zapojila také do projektu Nenech to být (NNTB), kde je zaregistrována pro případné hlášení výskytu šikany.

Cílem plnění našeho preventivního programu je zajistit ve škole bezpečné klima, posílit duševní odolnost dětí i učitelů vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům. Také v rámci PPŠ usilujeme o podporu přiměřené sociálně-psychologické dovednosti žáků, podporujeme odmítavý postoj k návykovým látkám a obecně k rizikovému chování. V nemalé míře se snažíme naučit naše žáky zdravě a konstruktivně řešit různé problémy, probudit v dětech zodpovědnost za vlastní chování a způsob života (přiměřeně věku) a zvyšovat informovanost žáků v oblasti poradenských služeb.

V našem preventivním programu se také věnujeme pedagogům, pro které zajišťujeme vzdělávací semináře zaměřené na prevenci na obou stupních vzdělávání dětí, cílíme na prevenci vyhoření u pedagogů. Pečujeme o klima naší sborovny. Také myslíme na vzdělávání našich rodičů prostřednictvím besed na různá témata, zapojujeme je do akcí a aktivit pořádaných naší školou.

Jednotlivé třídy I. stupně absolvovaly hodinové (starší žáci pak dvouhodinové) přednášky Oddělení prevence Městské policie hl. města Prahy - Besip na téma bezpečnost chodců. S žáky pravidelně provádíme nácvik bezpečného chování a chování v rizikových situacích. Seznamujeme je s důležitými telefonními čísly (150, 155, 156, 158, 112) a komunikací při hlášení nebo žádosti o pomoc. Naši žáci také vědí o linkách bezpečí a mají k dispozici kontakty na tyto linky (viz cíl dostupnost informačních materiálů).

Do předmětů výchova ke zdraví, občanská výchova, informatika, prvouka, přírodověda, tělesná výchova a také do třídnických hodin jsou pravidelně zařazována témata a diskuze týkající se rizikového chování, zdravého životního stylu a možné pomoci v těžkých životních situacích, první pomoc, bezpečné chování v přírodě, při setkání s volně žijícími zvířaty. Ve výuce matematiky bylo v rámci finanční gramotnosti upozorněno na nebezpečí předlužení, následky exekuce a osobního bankrotu.

I když se nepodařilo realizovat všechny stanovené krátkodobé cíle, vnímáme jako podstatné, že všechny programy PP pro naše žáky, které byly stanoveny v plánu PPŠ, jsme zrealizovali! Dokázali jsme na ně také získat finanční podporu (od MHMP a MČ Prahy 13). Nejpalčivěji asi vnímáme problémy ve vzájemných vztazích mezi žáky, a i když tímto směrem je náš PPŠ orientován, objevují se konflikty mezi žáky v naší škole stále. Je to pro nás motivací a východiskem pro soustředěnou práci s třídními kolektivy, kterou také v PPŠ akcentujeme. Z tohoto hlediska je pro nás důležitá spolupráce třídního učitele s vedením školy a školní metodickou prevencí (a nebojíme se požádat o pomoc a spolupráci také odborníky z externích organizací). Silně ovšem vnímáme nedostatečné ohodnocení třídních učitelů a jejich prostoru pro třídnickou práci – tedy práci právě s kolektivem. Na tomto místě apelujeme na zákonné zlegalizování třídnických hodin, které by byly povinnou součástí rozvrhu žáka, a samozřejmě ohodnocení učitelů, kteří je zatím vedou ve svém volném čase – dobrovolně a bez nároku na honorář. Náš apel směřuje i na podporu

práce metodiků, kterým chybí k práci především čas a bez snížení počtu hodin přímé pedagogické činnosti v rámci úvazku jsou nuceni svou práci vykonávat ve svém volném čase. Do budoucna se budeme i nadále soustředit primárně na kultivaci vzájemných vztahů mezi žáky a obecně promotion, jakožto základ veškeré všeobecné prevence. Budeme se také snažit získat finanční podporu na odbornou práci se třídami, ve kterých by se objevilo nezdravé chování, což se v posledních letech ukázalo jako nejúčinnější postup při řešení kritické situace v rámci třídního kolektivu. Kromě nezdravých vztahů mezi žáky vnímáme jako vysoce ohrožující téma nebezpečí internetu a zneužívání nových technologií k rizikovému chování, které jsme v loňském školním roce také několikrát řešili.

B) Kvantitativní hodnocení

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence RCh	
Počet vzdělávacích aktivit	1 Setkávání pedagogických pracovníků s cílem práce se sborovou a stmelení kolektivu
Počet celkově proškolených pedagogů	47 pedagogů
Počet hodin	8 hodin
Vzdělávání pg pracovníků	1 - studium oboru Učitelství pro SŠ na FF, Jihočeská univerzita 2 - učitelství všeobecně vzděl. předmětů PF UK 1 - VKZ a spol. vědy, Univerzita Olomouc 1 - Přírodovědecká fakulta UK 1 - Fakulta přírodovědně - humanitní, Technická univerzita Liberec

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti nesespecifické primární prevence RCH	Školičky pro předškoláky a jejich rodiče	10 lekcí	63
	Den otevřených dveří	4	asi 86
	Otevřené hodiny pro rodiče žáků	2	asi 53
	Třídní schůzky a konzultace	6	asi 442
	Ples	2	asi 100
	Cyklojízda	5	asi 27

	● Uklid'me si školu	4	asi 60
	● Promítání filmu	2	asi 85
	● Jarmark	3	asi 250
	● Přednáška pro rodiče	0	0
	● Slavnostní rozloučení s 9. ročníky	2	asi 60

III. PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence	27	435	80
Interaktivní seminář	0	0	0
Beseda	25	446	22
Komponovaný pořad		370	5
Pobyťová akce	● Škola v přírodě	353	Délka pobytu: průměrně 5 dní
	● Pobyt v zahraničí / Anglie	13	
	● Vzdělávací pobyt / Erasmus	12	
	● LVVZ /	30	
Selektivní prevence Situační intervence	2	57	20
	● Adaptační kurz	50	
Jiné	● Výlet s přespaním	33	24

Volnočasové aktivity při školách	Počet aktivit	Počet žáků
Školní družina (1. - 3. třída)	7 odd.	210
Školní kluby	5	10
Školní kroužky - doučování I. a II. stupeň	20	27
Víkendové akce školy	0	0
Prázdninové akce školy	0	0
Jiné	0	0

Příloha č. 1: LITERATURA

knihovna:

- **Antistresový program pro učitele**, *Claudius Hennig, Gustav Keller; 1996, Portál*
- **Agresivita a šikana mezi dětmi**, *Pavel Říčan; 1995, Portál*
- **Děti potřebují hranice**, *Jan - Uwe Rogge; 1996, Portál*
- **Dobrodružné hry a cvičení v přírodě**, *Jan Neuman; 2000, Portál*
- **Duševní hygiena školáka**, *Jan Černý; 1960, SPN*
- **Potřebuji tvou lásku**, *Ross Campbell; 1992, Návrat*
- **Hry pro zlepšení motivace a sebepojetí žáků**, *Jack Canfield, Harold Clive Wells; 1995, Portál*
- **Jak s dětmi trávit volný čas**, *Hanne Viehoffová, Eva Reuysová; 1996, Portál*
- **Jak zacházet s agresivitou**, *Rosemarie Portmannová; 1996, Portál*
- **Kdo jsem, jaký jsem**, *Petr Kříž; 2005, Aisis*
- **Třída plná pohody**, *Charles A Smith; 1994, Portál*
- **Rychlá pomoc pro učitele**, *Anette Breaux, Todd Whitaker, 2020, Portál*
- **Agresivní dítě?**, *Anton Hergenhan, 2017, Portál*
- **Nová cesta k léčbě šikany**, *Michal Kolář, 2011, Portál*
- **Učitelské vyhoření**, *Irena Smetáčková, Stanislav Štech a kol., 2020, Portál*
- **Minimalizace šikany**, *Kateřina Vágnerová a kol., 2011, Portál*
- **Děti s problémy v chování**, *Miluše Hutýrová a kol., 2019, Portál*
- **Hry pro zvládání agresivity a neklidu**, *Zdeněk Šímanovský, 2015, Portál*
- **Hry pro rozvoj skupinové spolupráce**, *Soňa Hermochová, Jana Vaňková, 2014, Portál*
- **Hry a aktivity pro zkoumání emocí**, *Vanessa Rogers, 2015, Portál*
- **Zlatý fond her II**, *Jan Hrkal, Radek Hanuš, 2011, Portál*
- **Kyberšikana**, *Vanessa Rogers, 2011, Portál*
- **Syndrom pomocníka**, *Wolfgang Schmidbauer, 2015, Portál*
- **Dítě v síti**, *Daniel Dočekal, Jan Müller a kol., 2019, Mladá fronta*
- **Šeherezádiny hádanky a další podivuhodné úlohy**, *Raymond Smullyan, 2020, Portál*
- **Třídnické hodiny**, *Kristýna Kapounková, 2024, Grada*
- **Stop úzkosti**, *Regine Galanti, 2024, Grada*

Vlastní - kabinet výchovné poradkyně, Diana Bubníková:

- **Manuál pro učitele: Škola a děti vystavené domácímu násilí**, *Martina Hronová, Branislava Marvanová - Vargová, Marie Vavroňová; 2008, Rosa*
- **Příručka: prevence alkoholu, drog a tabáku**, *Dr. Jaap van Stel, Deborah Voordewindová; 1998*

Cyklus Nejisté domovy (knihy komiksů)

- **Silnější než někdo**, *Marek Pokorný a Ašta šmé; 2016, Ašta šmé*
- **Nebud' jak gadžo!**, *Františka Loubat a Ašta šmé, 2016, Ašta šmé*
- **Lili a dvě mámy**, *Lela Geislerová a Ašta šmé, 2016, Ašta šmé*
- **To už je všechno smazaný**, *Stanislav Setinský a Ašta šmé, 2017, Ašta šmé*
- **V jiném domově**, *Františka Loubat a Ašta šmé, 2017, Ašta šmé*

Příloha č. 2 - ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ JAKO SOUČÁST PPŠ

CÍL: Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné prostředí, ve kterém žáci spolupracují a navzájem se respektují. Zcela zásadní je oblast komunikace a vzájemných vztahů.

ZÁKLADNÍ METODICKÉ POKYNY:

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

a

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

ŠIKANA - TYP RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ:

Způsob chování umožňující fyzickým a psychickým týráním druhých získat nad nimi pocit převahy, moci či určité výhody. Jde o jednání agresivní, často nezákonné, ale trpěné a mnohdy podporované určitou skupinou. Lze je charakterizovat jako chování asociální. Podhoubí šikany je v osobnostních rysech týráčícího i jeho oběti a lhostejnosti okolí. Vzhledem k tomu, že šikana se v zárodečných stádiích vyskytuje téměř v každé škole, je třeba věnovat tomuto jevu zvláštní pozornost. Přímá podoba šikany zahrnuje fyzické útoky, vydírání, poškozování věcí, krádeže, ale i útoky slovní – nadávky, pomlvy, vyhrožování, ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování.

Důležitými znaky šikanování jsou záměrnost, cílenost, opakování, nepoměr sil, bezmocnost oběti, samoučelnost agrese. I když školní šikana není sama o sobě trestným činem, její projevy mohou podstatu trestných činů naplňovat.

Z hlediska zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“), může šikanování žáků naplňovat skutkovou podstatu trestných činů či provinění:

vydírání § 175 TZ, omezování osobní svobody § 171 TZ, zbavení osobní svobody § 170 TZ, útisku § 177 TZ, těžkého ublížení na zdraví podle § 145 TZ, ublížení na zdraví § 146 TZ, § 146 a TZ, loupeže § 173 TZ, krádeže § 205 TZ, poškození cizí věci § 228 TZ, apod. + nebezpečné vyhrožování § 353 TZ, nebezpečné pronásledování § 354 TZ, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení § 149 TZ. Kyberšikana je jednou z forem psychické šikany. Je to zneužití ICT (informačních a komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Kyberšikanou není oprávněná kritika na internetu bez zlého úmyslu, bez nadávek a ponižování. Termínem kyberšikana rovněž neoznačujeme vzájemné internetové psychické násilí, ani věcný konflikt mezi rovnocennými partnery.

Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako nápadné přehlížení a ignorování žáka třídní nebo jinou skupinou žáků. Za šikanování se nepovažuje škádlení a agrese, která nemá znaky šikanování (opakování, záměrnost atd.). Například, když se tzv. „poperou“ dva přibližně stejně silní žáci kvůli dívce, která se jim oběma líbí, nejde o šikanování, protože tu chybí nepoměr sil, kdy oběť se neumí nebo z různých příčin nemůže bránit.

ODPOVĚDNOST ŠKOLY A PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ:

Škola je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a s ním souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekážení trestnému činu (§ 367 TZ). V úvahu přicházejí i další trestné činy – nadřování (§ 366 TZ), schvalování trestného činu (§ 365 TZ).

PREVENCE SMĚREM K PEDAGOGICKÝM I NEPEDAGOGICKÝM PRACOVNÍKŮM ŠKOLY:

ŠMP seznámí pracovníky školy s obsahem Metodického pokynu č.j. MSMT-21149/2016 a Metodického doporučení MŠMT č.j.: 21291/2010-28, se zásadami diagnostiky šikany a odbornou literaturou, ve které je možné najít návodné postupy. Vyzve všechny pracovníky školy, aby se při sebemenším podezření na zárodky šikany neprodleně obrátili na ŠMP, VP nebo ředitele školy.

Průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků v dané tematice.

PREVENCE SMĚREM K ŽÁKŮM:

Cestou k vytváření kvalitních vztahů v třídních kolektivech je komunikace formou prožitkových programů, třídnických hodin, ale i během každodenního vyučovacího procesu a zájmových aktivit. (specifikace preventivních specifických a všeobecných programů viz PPŠ)

Žáci budou podrobně seznámeni se školním řádem, důraz bude kladen na pasáže týkající se vztahů ve třídě, norem chování žáka, žáci budou seznámeni i s formami postihů v případě porušování školního řádu. ŠMP navštíví třídy šestého ročníku, případně třídy, ve kterých se vyskytly nebo vyskytnou problémy v oblasti kvality vztahů ve třídě, srozumitelně vysvětlí filozofii PPŠ a vyzve k neodkladnému řešení v případě krizové situace.

ŠMP zhotoví a rozšíří informační letáky s problematikou vztahů ve školním kolektivu.

PREVENCE SMĚREM K RODIČŮM:

Během prvních třídních schůzek ŠMP navštíví třídy nových žáků a nově vytvořených kolektivů, tj. tříd prvních a šestých ročníků a seznámí rodiče s filozofií PPŠ i Programu proti šikanování, rozdá rodičům informační letáky s návodem na diagnostiku šikanování a vyzve je ke spolupráci a neodkladnému oznámení v případě podezření na náznaky šikany vůči jejich dětem.

Dále ŠMP navštíví třídy, ve kterých se vztahy v třídním kolektivu jeví jako méně kvalitní, a vyzve rodiče ke společnému působení školy a rodiny.

POSTUP ŘEŠENÍ PŘI PODEZŘENÍ NA ŠIKANU:

- 1. Rozhovor s těmi, kteří upozornili na podezření šikany.*
- 2. Rozhovor s těmi, kteří byli označeni jako oběti.*
- 3. Nalezení vhodných svědků.*
- 4. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky.*
- 5. Ochrana obětí.*
- 6. Rozhovor s těmi, kteří byli označeni za agresory, případně konfrontace mezi nimi.*
- 7. Předběžná diagnóza a realizace vhodné metody:*

a/ metoda usmíření,

b/ metoda vnějšího zásahu

(výhovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči).

Rozhovory vede ŠMP sama nebo s účastí třídního učitele. O rozhovorech pořídí písemný záznam, který s komentářem předloží řediteli školy. Třídní učitel vyzve rodiče žáků označených za oběti i těch, kteří byli označeni za agresory, k návštěvě školy a individuálnímu rozhovoru s výchovnou poradkyní nebo ŠMP. Má-li jednání formu výchovné komise, účastní se jednání zástupce vedení školy.

Po těchto krocích následuje práce s celou třídou (preventivní prožitkové programy s ŠMP nebo jiným odborníkem z oblasti prevence, třídnické hodiny aj.)

Příloha č. 3 – KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

V rámci prevence rizikového chování je nutné věnovat zvýšenou pozornost jakýmkoliv změnám v chování i prospěchu, které se mohou objevit u jednotlivce, nebo v kolektivu. Při podezření, či změně chování je potřebné:

- promluvit se žákem v bezpečném prostředí a zkusit zjistit příčinu změny
- informovat třídního učitele, příp. ředitele školy, metodika prevence, výchovného poradce
- v případě změny chování v celém kolektivu přenechat šetření na členech školního poradenského pracoviště, kteří jsou proškolení v řešení rizikového chování
- třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce a nabídne jim pomoc při řešení, doporučí poradenské zařízení

Cílem krizového plánu je připravit se na předvídatelné rizikové jevy, které mohou ve škole nastat, stanovuje postup jejich řešení pro pedagogické pracovníky, a to v následujících oblastech rizikového chování:

Šikana

Škola je povinna řešit šikany ve škole a na akcích pořádaných školou.

A. Učitel je svědkem šikany - brutálního násilí

- *Zásah pedagoga či jiné dospělé osoby ve škole ve prospěch oběti, odvést ji do bezpečí.*
- *Ihned se vrátit zpět do třídy, nebo do ní poslat jiného pedagoga, abychom zabránili domluvě agresorů na křivé skupinové výpovědi.*
- *Domluvit se na spolupráci při vyšetřování s dalšími pedagogy, rozdělit třídu na dvě poloviny a zabezpečit pedagogický dohled.*
- *Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (dát oběti napít, zajistit lékařské ošetření), poté už nepouštět oběť zpět do třídy.*
- *Kontaktovat rodiče oběti. Ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout se na zajištění bezpečnosti dítěte (nejlépe nechat doma).*
- *Ohlásit celou věc policii a kurátorovi pro mládež.*
- *Vlastní vyšetřování.*

B. Učitel se o šikaně od někoho dozví

1. Ověření situace

- *Získat kolegy na spolupráci při řešení šikany. (TU může spolupracovat, ale nesmí být hlavním vyšetřovatelem).*
- *Nalézt vhodné informátory a požádat je o svědectví. Nenaléhat!*
- *Nalézt vhodné svědky.*
- *Kontaktovat rodiče.*

2. Vyšetřování

- *Provést zápis.*
- *Mít při vyšetřování třetí osobu jako svědka.*
- *Pokračovat v pomoci a podpoře oběti.*
- *Začít vyšetřování se zdravým jádrem, nikdy nezačínat s agresory:*

Rozhovor se svědky

Rozhovor s obětí

Rozhovor s agresory

3. Hledání nápravy

a) Metoda usmíření

- *u počátečních stádií šikany a vykazuje-li agresor ochotu své chování změnit*
- => domluva a usmíření mezi aktéry šikany, bez trestu.*
- => řízené hledání nápravy, vcítění se agresora do oběti, pochopení.*

b) Metoda vnějšího nátlaku

Provádí se u pokročilejších forem šikany.

- Ustanovit výchovnou komisi.
 - Přinutit trestem a strachem viníky k zastavení agresivního chování.
 - Individuální rozhovor s agresorem a jeho rodiči.
 - Oznámit trest před celou třídou.
 - Zajistit ochranu oběti.
4. Dokumentace

Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem

Doporučené postupy školy

1. Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních i mimoškolních akcí.
2. Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně veškerých školních akcí.
3. Školním řádem školy a vnitřním řádem školského zařízení (dále jen „školní řád“) jasně vymezit zákaz užívání návykových látek ve škole, jejich nošení do školy.
4. Poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem.
5. Poskytovat žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.
6. Působit na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek.
7. Do veškerých poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami.
8. Poskytovat žákům, kteří mají s užíváním návykových látek problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.
9. Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi – Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí, školská poradenská zařízení apod.
10. V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností a zákonným zástupcům žáka.

1. Tabákové výrobky a nikotinové sáčky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit, zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená.

1. Prostor školy je označen viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Takto jsou označeny vnitřní i vnější prostory.
2. Kouření v prostorách školy je zakázáno pod sankcemi uvedenými ve vyhlášce o základním vzdělávání.
3. Žákům je zakázáno do školy vnášet a ve škole užívat návykové látky a jedy a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují.

Konzumace tabákových výrobků ve škole

1. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
2. Pedagogický pracovník o události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), informuje třídního učitele a předá zápis školnímu metodikovi prevence k založení.
3. Třídní učitel informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.

4. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí.
5. Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

2. Alkohol

Tímto školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných.

Konzumace alkoholu ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí a v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
4. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
5. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
6. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů.
7. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
8. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
9. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
10. Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
11. V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška) na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník podle výše uvedených bodů.
12. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

1. Pedagog najde v prostorách školy alkohol:

*Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
O nález ihned uvědomí vedení školy.
Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
Zpracuje stručný záznam o události.*

2. Pedagog zadrží u některého žáka alkohol:

*Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
O nález ihned uvědomí vedení školy.*

O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.

O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

V případě potřeby předá zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

3. Omamné a psychotropní látky (OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

Tímto školním řádem škola stanovuje zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanovuje rovněž tyto sankce za porušení zákazu: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy. Porušení zákazu bude vždy projednáváno na pedagogické radě za účelem hodnocení klasifikace chování žáka.

Konzumace OPL ve škole

V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.

V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování a dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů.

Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.

Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.

V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.

Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce, resp. žáka staršího 18 let s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník podle výše zmíněných bodů. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.

Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález OPL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nález. Obálku přelepí, přelepení opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
4. O nález vyrozumí Policii ČR.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
4. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
5. V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

1. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
2. Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.
3. Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádíme osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

4. Krádeže, vandalismus

Krádeže, zejména mobilních telefonů, a ničení školního majetku, jsou nejčastějšími formami protiprávního jednáním, se kterými se lze v prostředí škol setkat.

Jak postupovat preventivně proti krádežím

Krádeže jsou protiprávním jednáním a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

Nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola žákům doporučuje cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním, do školy nenosit, případně je mohou odkládat na místa k tomu určená. Pokud takové místo žáci nemají stanoveny, platí pro ně zákaz odkládání těchto věcí.

I v případě, že bude žákům doporučeno nenosit do školy věci nesouvisející s vyučováním, nelze se odpovědnosti za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5 000 Kč (§ 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb., kterým se provádí občanský zákoník); pokud budou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení. Pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.

Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.

V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti. V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody

Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

5. Oblast prevence užívání návykových látek

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením.

Požívání omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“) osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

- 1. V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci žáka.*
- 2. Škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák požívá návykové látky.*
- 3. Distribuce dle § 187 trestního zákona a šíření OPL dle § 188 trestního zákona je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem nebo proviněním. Škola je povinna v takovém případě takový trestný čin překazít a učinit tak v každém případě včasným oznámením věci policejnímu orgánu.*
- 4. V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku v prostorách školy, nebo v případě přechovávání takové látky žákem, bude škola postupovat stejně jako v bodu (3).*

6. Souhlas zákonného zástupce nezletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL

Škola, adresa, razítko:

Souhlasné prohlášení zákonného zástupce k možnosti orientačního testování přítomnosti návykových látek v lidském organismu v průběhu školního roku

Způsob testování:

Testování na přítomnost **alkoholu pomocí dechové zkoušky**, v případě přítomnosti **OPL pomocí zkoušky ze slin**.

Jméno žáka/studenta

Souhlasím s možností orientačního testování přítomnosti návykových látek v organismu mého syna/dcery, existuje-li důvodné podezření z požití návykové látky a možného ohrožení jeho/jejího zdraví.

V Praze dne.....

podpis zákonného zástupce

7. Předměty mající charakter zbraní a předměty ohrožující zdraví

V případě zjištění vnesení nebezpečných předmětů žákem do prostor školy v době vyučování či na akcích pořádaných školou je nutné:

1. Informovat ředitele školy, výchovného poradce, školního metodika prevence. Žákovi jsou předměty ihned odebrány.
2. Zajistit nebezpečnou věc a uložit ji v trezoru vedení školy.
3. Okamžitě informovat zákonné zástupce žáka a vyzvat ho k návštěvě školy, kde mu bude věc předána a sepsán zápis. Žák bude potrestán dle školního řádu.
4. V závažnějších či opakovaných případech je nutné incident ohlásit na Policii ČR a OSPOD.

8. Sebevražedné chování

Varovné signály

Změny v chování:

- samotářství, vyhýbání se kamarádům či oblíbeným činnostem
- potíže se soustředěním
- zhoršený školní prospěch
- rizikové chování (např. užívání návykových látek)
- změna chuti k jídlu
- potíže se spánkem (např. polehávání či pospávání v hodinách)
- potíže ve vztazích
- zanedbávání svého vzhledu
- sebepoškozování
- zabývání se myšlenkami na sebevraždu či ukončení života
- vyhledávání informací o sebevraždě, shromažďování prostředků k vykonání sebevraždy (např. lano, léky)
- rozdávání osobních věcí

V prožívání:

- náhlé změny nálad
- dlouhodobý smutek, plačtivost

- zvýšená úzkostnost
- podrážděnost, výbuchy vzteku
- vyčerpanost, apatie, pasivita
- nízké sebehodnocení a sebedůvěra

V komunikaci:

- ne/přímé vyjádření, že chce zemřít
- vyjádření beznaděje
- vyjádření toho, že je všem na obtíž
- psaní deníku či básní, ve kterých se objevuje téma smrti či sebevraždy
- loučení se s ostatními, dopisy na rozloučenou

Pedagog by měl:

- být všíímavý a podpůrný
- znát varovné signály, které mu pomohou identifikovat ohroženého žáka
- mít osvojený způsob vhodné komunikace při výskytu tématu sebevraždy
- vědět, na koho se dále obrátit, jaké jsou možné další kroky
- pracovat v týmu, téma sebevraždy by nikdy neměl řešit pedagog sám
- pečovat i o své duševní zdraví a věnovat se psychohygieně

Intervence pedagoga:

- mírné riziko – žák má myšlenky na sebevraždu
- střední až vysoké riziko – žák má sebevražedné tendence
- akutní riziko – žák se pokusil o sebevraždu na půdě školy

Mírné riziko

Jedná se o situace, kdy jsou u žáka přítomny sebevražedné myšlenky. Pedagog se o situaci dozvídá obvykle jedním z těchto způsobů:

- žák se sám svěří
- někdo jiný pedagogovi svěří tyto informace či podezření (např. spolužáci)
- pedagog si všimne varovných signálů

Vedení podpůrného rozhovoru

- navázání kontaktu
- specificky zaměřené otázky
- poděkovat žákovi za důvěru
- podpořit žáka
- navrhnout další kroky – žák by měl vědět, že v tom není sám, a co se bude dít dál
- setkání u školního psychologa/ metodika prevence
- kontaktování zákonných zástupců
- poskytnout odpovídající kontakty a přesné informace
- následná zvýšená péče a sledování žáka

Při komunikaci se zákonnými zástupci:

- představit se a svoji pozici ve škole
- nabídnout pomocnou ruku v řešení situace – ideální je, aby škola rozhovor vedla v duchu partnerství s rodinou
- informovat o pozorovaném chování a fungování žáka
- vysvětlit, že informace o stavu žáka budou v případě potřeby sdíleny s dalšími pedagogy
- nabídnout pomoc, domluvit schůzku (za přítomnosti třídního učitele, školního psychologa/ metodika prevence, příp. i ředitele)
- školní psycholog/ metodik prevence nabízí poradenství pro zákonné zástupce
- udělat zápis z domluvy

Střední až vysoké riziko

V této situaci je vhodné učinit následující kroky:

- jeden pedagog zůstává s žákem a nenechává ho o samotě (ideální je, když je pedagog stejného pohlaví jako žák, aby s ním případně mohl i na toaletu)
- vhodný je podpůrný empatický rozhovor
- vysvětlit, že budou kontaktováni jeho zákonní zástupci
- zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která pomůže situaci řešit a která volá zákonným zástupcům a informuje je o situaci a domlouvá se na dalších krocích (včetně příjezdu do školy)
- předat zákonným zástupcům kontakty na odbornou pomoc v kraji

Akutní riziko - pokus o sebevraždu

- snažit se jednání zabránit, pokud lze, nebo poskytnout první pomoc
- zůstat s žákem a nenechat ho o samotě
- zavolat Rychlou záchrannou službu (155)
- zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která mu pomůže situaci řešit
- zavolat zákonným zástupcům žáka a informovat je o situaci

Krizový plán – pozůstalá třída/ škola (zemřel někdo ze školy)

A. Informace se do školy dostane jinak než přímo od rodiny - pedagog, který informaci zjistí, ji předává školnímu metodikovi prevence/ psychologovi a třídnímu učiteli (ten je také pozůstalý), ti pak koordinují další postup

- pokud se toto dozví pedagog od třídy, je třeba zastavit fabulace a dát zprávu o tom, že tyto informace nemáme, ale budeme se tomu věnovat a třídě sdělíme, co budeme moct. Třídě nabídnout prostor pro emoce a pracovat s nimi - sdílet, pojmenovat, normalizovat a hledat, co aktuálně potřebují.

B. TU/ ŠMP/ zástupce školy komunikuje s rodičem - Co rodiče v tuhle chvíli od školy potřebují

- Nabídka okamžité pomoci – odkaz na služby (Rodičovská linka, Linka Bezpečí, Krizová centra pro dospělé a děti, Poradna Vigvam, Nadační fond Vrba, Nadace EP Corporate Group - nadace pro přímou finanční podporu po pozůstalé, Základní informace pro pozůstalé MMR, Právní rádce pro pozůstalé D. Záhumenský + lokální organizace - Klára pomáhá, Zastávka, hospic apod.)

- Komunikace ven ze školy, vyjádření soustrasti (media)

- Osobní věci dítěte

- Domluvit, jaké informace je možné sdělit pedagogům a žákům školy. Informovat o tom, jak postupujeme, pokud nějaké informace přinesou žáci (pravdivé, zkreslené)

- Téma pohřbu – bude veřejný? Účast žáků a pedagogů školy? Informovat o hledání varianty rozloučení pro třídu.

- Potřeba případně další komunikace - nabídka

Schůzka ŠPP – ředitel, ŠMP, psycholog

- Domluvit hlavní osobu, která postup koordinuje

- Třídní učitel je taktéž pozůstalý – přizvat někoho s nadhledem externisty – ŠMP, psycholog, neziskové organizace, oblastní metodik prevence z PPP (není vhodné u dětí v MŠ, kde externista může spíše rušit)

- Domluvit postoj školy, jestli a jak bude škola dělat pietní místo (někde, kam může každý, ale není nutné kolem chodit, když nechci)

Schůzka s ostatními pedagogy

- Sdělit, kdo je hlavní osoba, která koordinuje postup, s kým se domlouvat, ptát se, sdílet info

- Sdělit faktické informace (v podobě, ve které mohou uniknout) + potřeby rodičů

- Informace o plánu – co se bude dít, kdo je jak zapojen, media, pietní místo

- Způsob komunikace s třídami + nabídka pomoci externisty

- Mimořádné třídní schůzky/ email rodičům od ředitele (ideálně ve stejnou chvíli, kdy učitelé sdělují třídám – aby rodiče věděli, byli připraveni, že děti mohou mít dotazy, čeho si všímat, nabídka podpory a pomoci ze strany školy/ jiné organizace)

- Příprava na častější třídnické hodiny

- Potřeby + dotazy + nabídka podpory

Komunikace se třídou – akutně - kdo? TU + ŠMP/ psycholog

- S třídou by měl komunikovat někdo, kdo je dobře zná a má s nimi vztah - ŠMP
- Sdílet pravdivá, stručná, popisná fakta - tedy i říct, že něco nevíme
- Preventivní kroky v případě úmrtí sebevraždou
- Domluvit plán na den – týden (zejména ve třídě, kde dítě zemřelo)
- Normalizace všech emocí spojených
- Info – jak to teď řeší škola, co kdo dělá, co se bude dít
- Mapování potřeb žáků + směřovat k jejich aktuálnímu naplnění – mluvit, mlčet, být spolu, pracovat, kreslit..

Komunikace s třídou – za týden

- Rituál (pohřeb, vlastní třídní rituál..)
- Vracet se do normálního režimu s povolenými výkonovými limity
- Vzkaz pro pozůstalé rodiče?
- Pietní místo?
- Místo pro sebe – co mohou žáci dělat, pokud potřebují a kde mohou najít
- Realizovat mimořádné třídní schůzky

Komunikace s třídou

- „výroční aktivity“
- 3 měsíce, 1 rok, dle aktivit do jednoho roku (Vánoce, sportovní soutěže, kterých se dítě účastnilo atd.)
- Dát tomu prostor, myslet na to, věnovat se jim (napsat vzkaz, mluvit o tom...)

Přehled zdravotních a sociálních služeb najdete zde:

<https://psychiatrie.uzis.cz/> nebo zde:

<https://www.nzip.cz/vyhledavaci-mapy>

Linka bezpečí

Pro děti a mládež do 26 let.

Tel.: 116 111

Web: <https://www.linkabezpeci.cz/>

Rodičovská linka

Pro rodiče, příbuzné, pedagogy a všechny, kteří mají nějakou starost o dítě.

Tel.: 606 021 021

Web: www.rodicovskalinka.cz

Linka pro rodinu a školu

Pro rodiče, příbuzné, pedagogy i děti.

Tel.: 116 000

Web: www.linkaztracenedite.cz

Poradna Vigvam

Podpora pro rodiny, které zasáhla smrt blízkého, nabízí školám konzultace, vzdělávání a intervenci ve škole v případě úmrtí.

Web: <https://poradna-vigvam.cz/>

Příloha č. 4 – SKUPINY RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Primární prevence rizikového chování se na škole/školském zařízení zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie

- *záškoláctví,*
- *závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling*
- *rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,*
- *spektrum poruch příjmu potravy,*
- *negativní působení sekt,*
- *sexuální rizikové chování,*
- *projevy syndromu týraného dítěte,*
- *krádeže,*
- *sebepoškozování,*
- *negativní projevy závislosti na subkulturách,*
- *domácí násilí,*
- *hazardní hraní,*
- *problémové situace týkajících se žáků s PAS (poruchy autistického spektra).*

Příloha č. 5 – OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Škola (a její zaměstnanci) ve smyslu evropského nařízení ke GDPR zachovává mlčenlivost a chrání před zneužitím data, údaje a osobní údaje žáků a zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení

a školního poradenského pracoviště, shromažďuje pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládá a chrání před neoprávněným přístupem, neposkytuje je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazuje a dál nezpracovává.

Příloha č. 6 – STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

1. Charakteristika školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je chápána jako selhávání nezletilého v podmínkách školního edukačního programu nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve

vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí. Neúspěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřující k nápravě. Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

Strategie reaguje také na kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání České školní inspekce pro školní rok 2022/2023.

2. Faktory školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, především osobností a zdravotním stavem nezletilého, dále rodinným a mimoškolním prostředím a výchovně vzdělávacím procesem ve škole.

Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce školy, dalších odborníků, rodiny a samotného žáka. Podpora rodiny je v tomto procesu nenahraditelná i s ohledem na volbu budoucího povolání a budoucí život.

Jedná se o tyto faktory:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži,
- poruchy chování, PAS (poruchy autistického spektra),
- zdravotní problémy žáka - dlouhodobá absence,
- vysoká absence,
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu,
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče,
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou,
- nadměrně ochraničelské rodinné prostředí,
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy,
- dítě – cizinec.

3. Žák je ohrožen školní neúspěšností, když

- na konci pololetí z některých předmětů neprospěl, nebo je z některých předmětů nehodnocen,
- dlouhodobě neplní zadané úkoly,
- svým chováním soustavně porušuje školní řád a jsou vůči němu uplatňována výchovná opatření,
- jeho příprava není systematická.

4. Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,
- poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,
- obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.

5. Předcházení školní neúspěšnosti

- klást na dítě přiměřené nároky,
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- oceňovat jeho jedinečnost,
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,
- motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

6. Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

Včasně podchycení žakových potíží jednotlivými vyučujícími, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti informují rodiče žáka a třídního učitele.

Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

Podle závažnosti problému třídní učitel kontaktuje rodiče, nabídne osobní jednání s jednotlivými vyučujícími, případně s výchovným poradcem, metodikem prevence rizikového chování, školním psychologem či dalšími členy školního poradenského pracoviště. Kromě individuálních pohovorů je možné svolat jednání výchovné komise. O jednáních se vedou písemné záznamy, které vždy obsahují doporučení školy vůči rodičům a postoj rodičů k nim (individuální doučování, vyšetření v PPP, apod.).

Je uplatňován třístupňový model péče:

1. Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.
2. Zapojení školního poradenského pracoviště.
3. Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.

Vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen u některých vyučovacích předmětů, nebo jen u některých vyučujících. Na toto téma případně zaměřuje svoji kontrolní a hospitační činnost, zajišťuje zpětnou vazbu od rodičů žáků (evaluační dotazníky).

Na základě této diagnostiky se stanoví možná opatření:

- zvýšená motivace žáka k učení – důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity – oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení,
- zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preference vizuálního, nebo audio vnímání),
- žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro ně nejvýhodnější,
- individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC),
- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu,
- stanovení přiměřeného rozsahu učiva,
- práce zadaná pro domácí přípravu odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem,
- sestavení plánu pedagogické podpory,
- zvýšená práce pedagogů s kolektivem třídy, náprava narušeného klimatu třídy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- včasné informování rodičů o mimořádném zhoršení prospěchu žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení souhrnné klasifikace žáka na konci každého pololetí,
- u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Škola průběžně vyhodnocuje úspěšnost těchto opatření, dlouhodobě sleduje žáky s riziky neúspěšnosti, poskytuje jim pomoc k jejímu překonání, zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, přijímá případná opatření k zamezení rizikového chování.

Na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je vyhodnocována situace vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností.

Škola si v prevenci stanovuje dlouhodobé cíle:

- vytváření kvalitního prostředí ve třídách a škole,
- trvalé sledování a vyhodnocování této problematiky, poskytování informací o úspěšných i neúspěšných řešeních,
- v rámci DVPP rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů pro tuto oblast,
- je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace,
- školní poradenské zařízení vytváří a aktualizuje strategii prevence školní neúspěšnosti, seznamuje s ní pedagogy školy a vyhodnocuje její účinnost.

Zdroje a odkazy PPŠ:

Strategie

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2017 - 2027
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023 - 2025

Metodické pokyny

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (č.j. 25 884/2003-24)
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j. 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (č.j. 29 159/2001-26)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT (č.j. 21 291/2010-28)
- Metodické doporučení k rizikovému chování ve školním prostředí, příloha č. 13 Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky (č.j. MSMT-11112/2022-2)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže; Příloha č. 6; Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole - doporučené postupy pro pracovníky škol (č.j. MSMT-3262/2024-1)

Zákony

- 561/2004 Sb. (Školský zákon)
- 563/2004 Sb. (o pedagogických pracovnících)
- 109/2002 Sb. O výkonu ústavní výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních
- 135/2006 Sb. na ochranu proti domácímu násilí
- 379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Vyhlášky

- 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými